

S.üstüngel

TÜRKİYE

OLAYLARI

1973
TÜSTAV

— **Dizi:1** —

S O M U T D U R U M

" Mart kapıdan baktırır..." tekerlemesi var. 12 Martta bir esti, bir esti karşıdevrim yeli. Kastı kavurdu ortalığı. Ve sonra, işbirlikçi büyük burjuva - ağa ikilisinin çıplak diktatorasına yumruk olan generallerin kimi gürlledi, gitti, kimi yükünü tuttu. Mart, kimilere "kazma, kürek yaktırdı". Sıkıyönetim hükümetleri, birbiri ardınca yıprandı, paçavraya döndü. Türkiyede sınıf savaşımı, uzlaşmaz çelişkiler, burjuvazi kampında ayrışma, boğuşma süreci hızlandı, sertleşti . Militarist kliğin tepe çekişmeleri gizlenemez oldu.

Oysa, gerici egemen çevreler, emperyalist tekellerle bağlantılı, kendisi tekelciliğe dönüşen, finans oligarşiyle çitişen büyük burjuvazi, bunların çıkarlarını savunan partiler, tepeden inme bir çıkışla, süngü gücüyle bütün bu çelişkileri "çözebileceklerini" sanıyorlardı. Bu amaçla, orduyu halkın üzerine sürdüler.

AP - Demirel hükümeti yana sürüldü, değiştirildi. Memlekette sıkıyönetim kuruldu. Anayasa, halkın, işçi sınıfının çetin savaşlarla elde etmiş olduğu vazgeçilmez, ilkel, demokratik haklar budandı. Devlet mekanizması, faşist biçimi yöntemlerle işletildi. Memleket baştan başa bir tutsaklar kampına çevrildi.

Terör üsteledi. İşçiler, köylüler, komünistler, İşçi Partisinin militanları, yöneticileri, ileri görüşlü, içte ve dışta ad yapmış, tanınmış aydınlar, vazarlar, gazeteciler, avukatlar, profesörler, doktorlar, artistler, ozanlar, ilerici gençler, öğ-

12 M A R T

Türkiye halkı tarihinin çok çetin ve karmaşık savaş dönemlerinden birini daha yaşıyor. Büyük,işbirlikçi burjuvazi, ona yumruk olan generaller cuntası,ilerici güçlere,örgütlere karşı savaş açtı : Orduyu halkın üzerine sürdü. Bu yolla onlar,güttükleri halk düşmanı politikanın kaçınılmaz bir sonucu olan bunalımların kaskacından,bugünkü anti-demokratik düzeni kemiren çelişkilerden kurtulmak istediler. Bu egemen çevreler,memlekette yabancı köleliğe,özellikle Amerikan ağalığına karşı gelişen direnişi kırmak,yağinsal demokratik hareketi ezmek,işçi sınıfının biteviye artan atılımlarını kösteklemek,bu süreci önlemek amacıyla 12 Martta generalleri ortalığa saldılar. Faşist biçimi sıkıyönetim kuruldu. Yağinsal terör aldı yürüdü.

Büyük burjuvazi,böylesi bir diktatoraya çoktan baş tutmuştu. AP hükümeti bu yolu açtı. AP saygılarından Tekin Erer,sıkıyönetim ve terörü savunan bir konuşmasında : "Bu durum biz hazırladık,aşırı sol akımları biz göğüsledik",dedi. Evet,Morison ve Koppers kumpanyalarının üstencisi Demirel, doğrudan doğruya Consonun, CIA'in eliyle AP'nin ve hükümetin başına oturtulur oturtulmaz ilerici güçlere karşı tırnaklarını gösterdi. AP hükümeti,Kozluda işçilerin üzerine kurşun yağdırmakla,yerden tanklarla,gökten jetlerle saldırmakla işe başladı. Bu saldırı zinciri değişik biçimlerde sürüp gitti .

Büyük burjuvazinin amacını,planını,bu tekелci,işbirlikçi burjuvazinin başlarından Vehbi Koç : "Koç Holding" dergisinin 15 Nisan (1970) sayısında,kaba çizgileriyle ortaya koymuştu. O,temsil ettiği kodaman burjuvazi adına konuşuyor-

du. Ve : 1. Devlet sektöründe,kamu hizmetlerinde, ticaret ve ekonomide özel sektörle karma holdingler kurulmalıdır,bu eğitim kuvvetlendirilmelidir. 2. Ortak pazara girilmeli,yabancı sermayelere daha geniş olanaklar,kolaylıklar sağlanmalı, onlarla işbirliğine daha fazla gidilmelidir. 3. Memlekette yabancı sermaye düşmanlığı önlenmelidir. 4. İşçi hareketleri , sol akımlar,bu gelişme kontrol altına alınmalıdır. 5. "Anarşiye son verilmeli,kesin davranılmalıdır". Ve, " bu siyaseti yürütebilmek için bütün partiler (sözü edilen sağcı burjuva partileridir) elele vermelidir",diyordu.

İşbirlikçi,tekелci burjuvazinin tezhâgladığı bu plân, generallerin eliyle,sert bir terörle uygulandı. Genelkurmay Başkanı,kuvvet komutanları,Sunayla birlikte hazırladıkları ultimatomu,12 Martta,Meclise,Senatoya "muhtıra" sözcüğüyle dayadılar. Çankaya çok daha önce hazırlanmıştı. Ordu birlikleri,tankları,uçaklarıyla,karadan,havadan,denizden işçi yataklarının yoğun olduğu bölgeleri,politik yaşamın dinamik olduğu büyük kentleri kontrol altına aldı. Ankara, İstanbul, İzmir,İzmit,Zonguldak,Adana,Diyarbakır gibi yerler tam bir baskına uğradı. Hükümet değiştirildi. Arkasından sıkıyönetime gidildi.

AP,kurulduğu günden,bütün gerici,karşı-devrimci,güçleri bağnaz,şövenist akımları,yobazından faşistine kadar hepsini destekledi,bayrağı altında topladı,bunların örgütlenmelerini sağladı. AP,hükümete geldikten sonra,bu akımların,güçlerin örgütlenmesi girişimini eline aldı. "Komünizmle Mücadele dergileri","Türkçülerin faşist komandoları AP hükümetinin kanaatları altında palazlandı. Bu komandolar,yurdun değişik yerle-

sivil vardı,pilottan başka. Hava alanındaki subaylar bu sivil-i selâmladılar. Pek kimseye görünmek istemiyordu. İtalyan gazetelerinin yazdığına göre,bu "yolcu" CIA'nın ikinci şefi , Vernon Antoni Volsters'ti. Tunçkanadın açıkladığı gizli bel-gelerde bu Amerikalının adı "Dik" diye geçer.

V.E.Volters, Kemp-Ric'te okumuş,özel casusluk okulundan çıkmıştır. Bir çok dil bilir. Nixonun,Beyaz Sarayın en güven-diği adamdır. Yunanistanda faşist albayların eliyle uygulanan "Promete" plânı onupdur.

V.E.Volters,yine öyle kimselere görünmeden,o gün İstan-bula geçti. Bebekteki Amerikan Başkonsolosunun evinde konak -ladı. CIA'ın Türkiye'deki şefleri ve MİT'in,Milli Güvenlik Ku-rulunun temsilcileri Volters'in başkanlığında toplandılar. Bu Bebek toplantısı,bir gece,sabaha kadar sürdü.

Sonra, 7 - 8 - 9 Martta,Ankarada,Atatürk Bulvarındaki A-merikan Elçiliğinde: Amerikan,İngiliz,Batı Alman ateşeleri , Cumhurbaşkanı'nın oğlu Atilla Sunay,MİT ve Genelkurmaylıktan general Erçikan,arka arkaya üç defa buluştular. Basına sızan verilere göre,bu gizli "kokteyl partilerinde" Volters'in Va-şingtondan getirmiş olduğu plân üzerinde "bilgi veriliyor" . Çankayanın tutumu belirtiliyor. "Müttefiklerin fikirleri alı-nıyor".

Yapılan gizli görüşmelerde,generallerin "kazan kaldırma-sında",plânın uygulanmasında,Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri general Cihat Altan aktif rol oynadı. Bu gizli görüşmelerde hükümetin nasıl "yenileceği",kimlerden ve nasıl kurulacağı ü-zerinde duruldu. Ordu içindeki akımlar ayrıca ele alındı. Or-dunun içine,genç subaylar arasına Amerikan düşmanlığının sız-

makta olması Pentagonu pirelendiriyordu.

Generallerin 12 Mart çıkışı,Volters plânına - reçetesine göre uygulandı. Olayların gelişme süreci bunu ispatladı. Erim hükümetinde,ilk ağızda bir "iç kabine" oluşturuldu. Hükümetin programı Türkiye'de ve Yakın Doğuda Amerikanın,NATO'un konumu-na,stratejisine göre düzenlendi. O günlerde Sunay'ın, Erim'in konuşmalarında kullandıkları dil,Kıbrıs karşı Açeson plânını Arap ülkelerinin ulusal bağımsızlık direnişlerine karşı işrg il saldırısını savunmaktan başka bir şey değildi.

12 Marttan sonra Amerikan diplomatları,generalleri, CIA şefleri Ankara'ya daha sık akın ettiler. Biri gelir,biri gider Bu arada CIA başkanı Helms,Amerikanın eski Ankara Büyükelçi-si Parker Hard,basında açıkladığı gibi, "Nixon için özel bir inceleme yapmak amacıyla" Ankara'ya geldiler. Helms ve Hard Çankayada Sunayla,sonra Tağmaçla,Erimle peşpeşe görüştüler.Ko-nuşmalar,her zamanki gibi,kamu oğundan gizli tutuldu.

Hard,Ankaranın eski kurdudur. Çankayayı avucunun içi gi-bi bilir. AP'li, DP'li, CHP'li nice politikacılar,bütün geri-ci partilerin elebaşları, "devlet adamları",Sunaylar,Melen -ler,Talular,Tağmaç,Sancar gibi nice generaller,MİT şefleri e-linden geçmiştir. Hard'ın her tarakta bezi var. Ankara hükü -metlerinin Amerikayla bağladıkları,daha doğrusu Vaşingtonun dayattığı ikili anlaşmalar,bu katmerli kölelik belgeleri,bun-lardan çoğu Paker Hard'ın Büyükelçiliği sırasında imzalanmış, kimi zaman da bir telefon konuşmasıyla yürürlüğe girmiştir.

Hard,Nihat Erimi eskiden bilir. Erim, "Türk - Amerikan Bilim Araştırma Merkezi" üyesidir. Bu "bilim araştırma" tabe-lası altında,İstanbulda,Akıbıyıkta,Amerikanca,DP'nin eski Dış-

tisinden "ayrıldı". Böylesi bir manevra, oyun askersel diktatö-
raya "sivil biçim" vermek, zorbalığı uygulama sürecini maskele-
mek içindi. Cuntacı generaller, gerici basın, gerici partilerin
sözcüleri, Feyzioğlu gibiler: "Tarafsız hükümet.." " Partiler
üstü hükümet.." gevezeliklerine hız verdiler. Ama eylemleri ve
tutumlarıyla bütün bu lâfları yine kendileri yalanladılar, Kar-
ma hükümet büyük burjuva - ağa partilerinden, Dünya Bankasında,
NATO'da, Amerikan servislerinde görevli kimselerden kuruldu. Bu
hükümet yasaklarla, sıkı yönetimle, Anayasayı, halkın kazanımları-
nı budamakla, terörle işe başladı. Faşist biçimi karabasan Ana-
yurdun, halkın üzerine çöktü.

Bu hükümet te, Demirel hükümetleri gibi, Vaşingtonun reçe-
tesine göre kalıplandı. Yalnız bunun kurulma yöntemi, uygulama
biçimi, taktiği başkaydı. Demirel "sandıktan çıktık" dedi. Mec-
listen öyle geçti. O zaman bu yöntem söküyordu. Şimdiki durum
başkaydı. "Parmak çoğunluğu" süngülerin ucu oldu. Memlekette
gelişen, gittikçe güçlenen bir işçi - sendika hareketi, geniş
bir yığın hareketi başvermişti. Burjuvazi artık eskisi gibi,
Meclis mekanizmasını, istediği gibi, işletemiyordu. Yunanistan mo-
deli de uygun değildi. Yunanistanda, faşist albaylar kazan kal-
dırdığı zaman, hükümette "ortanın solu" vardı. Türkiye'de, ayrıca
, ordunun içine kadar işlemiş, yaygın bir Amerikan düşmanlığı,
bir direniş vardı.

Türkiye'de ilerici güçlere karşı girişilen sert terörden,
baskıdan duydukları sevinçli Amerikan emperyalistleri, NATO'nun
ağaları gizlemediler. İstanbul'da, Ankarada, İzmirde, Doğu illerin-
de, yoğun işçi yataklarında yığinsal arama-taramaların alıp yü-
rüttüğü, ordu birlikleri milyonlarca yurtdaşı evlerine tıkadığı

günlerde Amerikan Dışişleri Bakanı Rogers Türkiye'ye geldi. Çan-
kaya'da görüşmeler yaptı. Ve basına : "Türkiyenin Amerika için
çok önemli olduğunu, NATO'ya bağlılık şimdiki Türk yöneticile -
rinin de dış politikalarının temelini teşkil ettiğini" söyledi
Amerikalı patron uşaklarından memnundu...

K i m l i k l e r i

12 Marttan sonra gelen hükümetlerin yapısı,bakanların bileşimi,baskıcı generallerin kimlikleri bir çok olgulara,verilere ışık tutuyor. Militarist klik,öteden beri yerli ve yabancı iş çevreleriyle,değişik biçimlerde bağlıdır.Ordu NATO 'nun komutasına koşulduktan,Amerikan üsleri Anadolu'da kurulmaya,Amerikan misyonları Ankara'ya yerleşmeye başladıktan bu yana bu bağlar çok daha kuvvetlendi,genişledi. Her yıl hükümet bütçesinden ordu ve NATO harcamalarına ayrılan aslan payının boyuna aktırması,orduda kilit yerlerini tutan generalleri devlet hazinesi mülklerine daha da yaklaştırdı.Türk ordusunun lojistik,Amerikan üslerinin üstencisi TUSLOG kanallarıyla,değişik yollarla bu generallerden bir çokları yerli ve yabancı kumpanyalara,firmalara kapılandılar,Bunların arasında milyarlarca dolar tütendi. AP hükümeti bu süreci destekledi ve daha da özendirirdi.Ayrıca,hükümet,700 generale en yüksek,böl aylıklar bağladı.

Kamuoyunda tepkiler uyandıran kalburüstü olaylardan bir kaçını alalım.Örneğin, eski 1. Ordu Komutanı Orgeneral Atalay Bu general, 15 - 16 Haziran'da, 1970'te, sendika özgürlüğünü demokratik hakları,ulusal bağımsızlığı savunan,göstere yürüyüşüne geçen 100 bin işçinin üzerine sürülen tanklara,silahlı birliklere komuta ettiydi. Atalay,yolları kesen birliklere , kendilerine yaklaşacak olan işçilere,göstere kollarına " 25 metreden ateş edin ! " emrini veriydi. Bu generale, o zaman Demirel hükümeti,İstanbul ve Kocaeli'de ilan edilen sıkıyönetim komutanlığına da veriydi.

Atalay,emekliye ayrılır ayrılmaz,özel sektörün keşerlenmiş iş adamlarından biri olarak piyasaya çıktı. Dinçer Kök firmasının baş ortaklarından biri olarak boy gösterdi. Bu iş adamı general,sıkıyönetim komutanlığı sırasında,Demirel kardeşlerle büyük bir voli vurduydu.Amerikan generallerinden neler almadı bu paşalar .

Başka bir örnek. Eski Milli Güvenlik Kurulu sekreterlerinden oramiral Olcanoyan,ordudan özel sektörün kurmaylığına geçti. 1970 yılı başlarında, "BAYKAR Holding" diye bir ortaklık kuruluyor. Bayındırlık Bakanlığı,Kara Yolları Kurumu ile öteden beri bağlı,kimi eski müdür,kimi "kasırga" üstenci 25 iş adamı : Batur Göle, Veddi Diker, Pamir, Amerikan Morison ve Koppers firmalarının aracılardan Daniş Koper,Mardinli ve ortakları bir araya geliyorlar. Bu kodaman üstencilerin hepsi , değişik kollardan ve Milli Güvenlik Kurulu aracılığıyla ordu siparişlerinden para karmış,kimileri multimilyoner olmuştur Olcanoyan bunların arasında.

Memleket ekonomisinin NATO plânlarına göre ayarlanması süreci,militarist klik arasından sıvıran yaman iş adamları tütetti.

Senatör general Madanoğlu,dokunulmazlığının kaldırılması için kurulan komisyonda çok ilginç bir açıklama yaptı.Madanoğlu ve 27 Mayısçı senatörlerden bazıları, "Anayasayı ve Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmak,bu amaçla gizli örgüt kurmak" suçlamasıyla komisyonda sorguya çekildi.Madanoğlu ve ötekiler,bu suçlamaları MİT'in tertiplediğini,provokasyon olduğunu söylediler. Madanoğlu konuşmasında : "Tutucu çevreler,diyor ,27 Mayıs karşı yeni bir tarmanmaya geçmişlerdir.Hakkımdaki

dosya,MIT ajanı olan,İstanbul İktisat Fakültesinde asistan görünen Mahir Kaynak'ın düzmeceleleriyle doludur." Provokasyonun nedenini de açıklıyor Madanoğlu: "1965'te iktidara gelen çevreler beni de kendilerinden yana çekmek istediler. Eski MIT Başkanı Fuat Doğu kanalıyla Demirel,AP'li Ticaret Bakanı A.Dağlı,Sanayi Odası Başkanı F.Zobu bana şirketlerin meclislerinde üyelik, "Coca Cola"da 10 bin lira aylıkla danışmanlık teklif ettiler" diyor.

Öyle görülüyor,İşbirlikçi büyük burjuvazi,orduda,Mecliste,Senatoda kendisine,yabancı ağallığa pek öyle baş eğmiyenlere karşı "tatlı - sert" taktiği kullanıyor.Bu gibilere karşı o , hem sopanın,hem liranın ucunu gösteriyor.

"Anayasayı kaldırmak" suçlamasına gelince,büyük burjuvazi,ona yumruk olan generaller,hem kel,hem fodul,hem suçlu,hem güçlü durumundadırlar.Bunlar yavuz hırsız rolü oynuyor.Kendileri orduyu halkın üzerine sürdüler.Sıkıyönetim kurdular. İstediklerine hükümet kurdurdular. Anayasayı,AP'nin,OGP'nin,DP'nin yardımıyla,süngü zoruyla budadılar. Generaller cuntası , dayattığını yaptı.

12 Mart generalleri arasında Tağmaç,ön sırada gelenlerden biriydi. Genelkurmay Başkanıydı. Her tarakta bezi var.Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun da başkanıydı. OYAK 1961'de kurulmuştur. Sermayesi 8,5 milyondur. 1971 yılının başında bu sermaye,basında çıkan verilere göre, 1 milyar lirayı aşmıştır.1972 de 1,5 milyar bulmuştur. Son yıllarda dağıttığı kâr: 250-300 milyondur.

OYAK Holding,yerli ve yabancı kumpanyalarla,firmalarla ortaklıklar kurmuştur. Bu holding İş Bankasıyla,Amerikan "Dün

ya Bankası"ıyla,onun Türkiye'de bir dalı olan Sanayi Kalkınma Bankası'yla,Yapı-Kredi Bankası'yla sarmışmıştır. Sonra: Türk Otomotiv Endüstri A.Ş.nin % 78'i, Motor Araçları Ticareti A.Ş.nin % 91'i, Good-Year Lâstik A.O.nın % 8'i, OYAK 'Renault Oto Fabrikasının % 42'si, Motorlu Araçlar Yapımı ve Satışı A.Ş.nin % 99'u,Türkiye Petrolleri A.O.nın % 9'u,Petro-Kimya A.Ş.nin % 20'si,Turgutlu Konservacılık A.Ş.nin % 97'si, Hektaş Ticaret A.Ş.nin % 37'si, Çukurova Çimento Sanayi A.Ş.nin % 52'si, OYAK Sigorta'nın % 85'i, Bolu,Ünye,Mardin çimento fabrikalarının % 26'sı bu holdingindir.

Militarist klik yerli ve yabancı tekellerle böylesine bağlıdır.

Yükünü tutup giden Hava Kuvvetleri Komutanı Batur,Vehbi Koçların girişimiyle kurulan "Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı"nın ve Savunma Holdinginin başındaydı.Bu holding Amerikan,Batı Alman uçak ve silâh fabrikatörleriyle,tekelcileriyle bağlaşmıştır. Amerikan Lock Hed kumpanyasıyla anlaşma imzalamıştır. Federal Almanya Savunma Bakanlığı Türkiye'de bu holding kanallıyla,zehirli gaz fabrikası kurmak projesi üzerinde Erim hükümetiyle gizli görüşmeler yaptı.Bu fabrika,Batı Alman ordusu için zehirli gaz silâhları yapacaktır.Batı Alman militaristleri,kendi topraklarında yapımı yasaklanan silâh fabrikalarını Türkiye'de,NATO ortaklığına dayanıp , kuruyorlar.

Savunma Endüstrisi Holdingi,özel sektörle yabancı kumpanyaların,devlet kaynaklarını da kullanarak,ortaya çıkararak bir montaj koludur. Batur bu girişimlerde,aracılıkta bası çekenlerden ve "Aid" yardımıyla zengin olanlardan biridir.

kıyönetim hükümetleri,her defasında,sıkıyönetimi cuntanın aldığı karara uyarak uzattılar.

Önemli başka bir olayı iyice belirtmek gerek.AP'nin bir ayağı,gelip geçen bütün sıkıyönetim hükümetlerinde kaldı.Son seçimler bile,AP'li bakanların kalabalık olduğu Talû hükümeti eliyle yapıldı.AP,memlekette yıllardır zorbalığı,sıkıyönetimi yüretenlerden biridir.Mecliste Anayasayı,halkın demokratik kazanımlarını budayanların,dizi dizi faşist yasalar getirenlerin başında AP gelir.

Bilindiği gibi,Erimin ilk işi,Başbakan olur olmaz,Demirel ile görüşmek oldu.Ve basına: "Demirelle her zaman fikir değiş-tokuşunda bulunacağını" söyledi.Birbiri ardınca gelen sıkıyönetim hükümetlerinin hepsine AP'liler Mecliste güven oyu verdiler Faşist biçimi yönetimin yerleştirilmesinde,Demireller kadar , eski İnönü bölüğü ve faşist,Feyzioğlu takımı da hamaratlık gösterdiler.

İşbirlikçi büyük burjuvazinin tezgâhladığı,cuntacı generallerin ambalajladığı sıkıyönetim hükümetlerinin hepsini,Erimini,Melenini,Talûsunu sarı sendikacılar da gerici partilerin elebaşılırları kadar savundular. Demirsoy-Tunç takımı: Erim hükümetini ve ondan sonra gelenleri "desteklediklerini,anarşinin ezilmesini",yani ilerici güçlere karşı uygulanan terörden yana,sıkıyönetimden yana olduklarını biteviye tekrarladılar.

Maocular,"MDD'ci denilen bozguncular,MİT'in kışkırtmacılığı yapanlar gençliği yanlış yollara sürüklediler,burjuvazinin ve ona yumruk olan cuntacıların,kurdıkları hükümetlerin değirmenine su aktıttılar.

Bakanların nitelikleri,arka arkaya yıpranıp giden " karma

hükümetlerin" niteliklerini ortaya koyar,Hepsi,halk düşmanı,Hepsi,büyük burjuva - ağa ikilisinin diktatorasını yürüttü.Hepsinin eylem programı,onun omurgası NATO politikasına dayanıyor. Gelen başbakanlar, yardımcıları,hepsi kimlerdi? Erim,tâ Hasan Saka hükümetinde faşistliğini açığa vurmuştu. Koçuş,albay eskisi,MAH'ın - MİT'in şeflerinden biri. Ötekiler ya Amerikan Kolejinden çıkmış,ya İş Bankasının, Yapı - Kredi'nin,Amerikan,Batı Alman kumpantalarının yetiştirmeleri. Kimi CIA'nın,kimi NATO Genel Sekreterliğinin eğitiminden geçmiş.

"Kuvvetli hükümet"

Generaller, 12 Mart çıkışında : "Huzur ve sükunü"geri getirmek, "düzeni korumak", "anarşiyi önlemek" için "kuvvetli hükümet" gerek,dediler. Bunalımın içinden ancak böyle çıkılacağına söylediler. Ve yüklediler ilerici güçlerin üzerine.

İşbirlikçi burjuvazi,onun hükümetleri,sözcüleri,basın ve radyoları,öteden beri,sömürüye,ezgiye,zorbalıklara,Amerikan bas kısına halkın,emekçi yığınların,ilerici güçlerin,gençlerin direnişlerini,protesto yürüyüşlerini,grev ve sendika hareketlerini hep "anarşi" diye niteliyor. Hemen, "dirlik - düzen kalmadı" deyip saldırıyor elindeki bütün baskı araçlarıyla,yargıcı, savcısı,polisi,ordusuyla işçisine,köylüsüne,aydınına. Bu saldırıyı haklı göstermek çabasıyla,"anarşi var" diye,avaz avaz bağırıyor Bu,onun yavuz hırsız taktiği.

Sapık,anarşik olayları,çoğu yerde,çoğu zaman MİT,hükümet, CİA kışkırttı. Bozguncuları,ajanlarını saldırdı gençliğin arasına. Öteyandan da,faşist komandoları sürdüler öğrencilerin,bütün ilerici güçlerin,örgütlerin üzerine. Likidatörleri,Maoçuları,"MDD"ciileri kullandılar.Bunlar olaylarla,belgelerle,tutuklama ve sıkıyönetim yargılamalarıyla ortaya çoktan çıkmıştır Baskıya,teröre geçmek için böylesi bir "başbozuk bir ortam" burjuvazinin işine geliyordu.

Daha bir olayı kesinlikle belirtmek gerek. Komünist Partisi,komünistler,küçük burjuva terörcülüğünün,anarşizmin,başbozukluğun,sapıklıkların karşısındadır. Bundan ötürü,gençliğin,öğrencilerin direnişlerini,çıkışlarını disiplinli,örgütlü, işçi

ve yığın hareketleriyle bağlı savaş yoluna çekmiye,bu direnişleri Marksçı-Leninci savaş ilkeleri üzerine oturtmaya çalışıyor.

Burjuvazi,bir yandan da,kendi içindeki çelişkileri "kuvvetli hükümetle" çözebileceğini sanıyordu. Oysa burjuvazinin değişik partileri,grupları arasındaki çelişmeler,ayrışmalar yatışmadı,üsteledi. Toprak reformu "ön tasarısı" üzerindeki kağıtlar bu çelişkileri iyice su yüzüne çıkardı.Halkın demokratik kazanımlarını budamakta,işçi sınıfına,ilerici güçlere saldırmakta,NATO politikasını savunmakta,faşist komandoları,"Komünizmle Mücadele Derneklerini" korumakta,bunları ve ordu birliklerini halkın üzerine sürmekte,Kürt halkına karşı uygulanan zorla "özümseme" politikasını bu halkı kırma yoluna dökmekte birlik olanlar,bu barbarlıklara Mecliste salık verenler,kendilerinin bencil çıkarları,egemenliği yürütmeye başı tutma söz konusu olunca birbirlerine girdiler.

Toprak reformu "ön tasarısıyla" ortalık karıştı.Ağalar , kodaman toprak beyleri dayattı.AP,hükümetten bakanlarını " geri çekme" kararı verdi. Milli Güvenlik Kurulu,AP başları Çankaya çağırıldı. Bu tür toplantılar geceleri sabahlara kadar sürdü. Yalnız köylü yığınlarıyla toprak ağaları arasında değil toprak beyleriyle burjuvazi arasındaki çelişkiler sertleşmiştir. Cumhuriyet döneminde Meclisin tarihi,bir bakıma,burjuvazeye çatışmalarıyla doludur. Çankaya toplantıları gizli tutuldu. Yalnız,AP sözcüleri : " 12 Martta yapılacak olanlar yapılmıştır.Bu artık geçilmiş bir aşamadır.. Meclis var,yasalar var " diye tutturdular.Hükümet sözcüleri : "Yok,kimsenin mülkünü , toprağını elinden alacak değiliz", "büyük arazileri kamulaştı-

racak değiliz", "sinirlenmiye ne lüzum var" diye karşılık verdiler. Ağaları yatıştırıverdiler. Ama, toprak rantı cedeleşmesi ferman dinlemiyor.

İşbirlikçi çevrelerle bağlı Erim gibi toprak beylerinin toprak reformuna, köylünün yararına bir reforma gideceklerini beklemek, ölü gözünden yaş, imam evinden aş beklemek olurdu. AP, DP, CGP, MSP, bunların hepsi, bir yanlarıyla büyük toprak ağalarına dayanıyor. Bununla birlikte, burjuvazinin belli bir kesimi, sınırlı da olsa, belli ölçülerde reformdan yanadır. CHP'de "ortanın solunda" bu eğilim açıktır. Bunda çıkarı vardır. Tasarıda "taban", "tavan" ölçüleri üzerinde tartışıldı. Mârabacılığın, ağallığın kaldırılacağından söz edilmedi. Çekişmelerde iki taraf ta, birbirine, tencere dibin kara, dediler. Sonunda, dağ farıcık bile doğumadı. Ağalar, ağalıklarını sürüyor.

Kapışmalarda, Demirelin, hükümetteyken, yetkilerini kötüye kullandığı, devlet hazinesini soyuna sopuna arpalık yaptığı, kardeşlerine krediler, yüz milyonlar sağladığı, vurgunculukları sayılıp dököldü. Ama kendisine ne cuntacı generaller, ne sıkıyönetim hükümetleri dokunan oldu. Kol kırığı yem içinde, dediler.

Büyük burjuvazinin "kuvvetli hükümet" kurma çabaları yeni değildir. Bunu İnönüler de, Bayarlar da, Demireller de, sert baskılarla sağlamıya çalıştılar. Gene bu amaçla, hepsi, devlet mekanizmasında, ordu içinde, bütün kadrolarda, valisinden, savcı - sıhdan, yargıcından, polisine kadar tümü arasında ayıklamalar, elemeler, yer değiştirmeler yaptılar. Özellikle, azıcık halktan yana kim varsa ellediler. Generaller cuntasına dayanan sıkıyönetim hükümetleri bu "geleneğe" titizlikle bağlı kaldılar.

Erim hükümetinde Bakanlardan bir Babüroğlu vardı. Sıkıyönetimin harlandırıldığı sırada, 15 Ağustosta, gazetecilerle konuştu. Bu basın toplantısı gözleri üzerine çekti. "Her gelen hükümet, dedi Babüroğlu, kendi adamlarını da yanında getiriyor. AP hükümeti de böyle yaptıydı. Bütün idarenin kilit yerlerine kendi adamlarını koydu. Bunları piyasadan arayıp arayıp buldu. 12 Mart muhtırasıyla hükümet değişince aynı şey oldu".

"Kuvvetli hükümet" sloganıyla, 12 Martçılardan önce, eski Genelkurmay Başkanı C. Tural ortaya çıktı. Bu general, ilerici güçleri, halkı karşısında mum gibi durduracak "yetenekli, üstün komutanlardan" söz etti. Tural, kendisini, el altından hazır lanan cuntanın başı, vurucu, ezici, yetenekli, üstün komutan" sayıyordu. Ve diktatora çabalarını gizlemiyordu. Her hafta ordu birliklerine, komutanlara, kışlalara, baştan aşağı komünizm düşmanlığıyla dolu, günlük emirler, genelgeler yağdırıyordu. Kışlalarda komünizm ve Sovyet düşmanlığı yayan Amerikan filimleşi gösteriyordu. Turalın bu tutumunu militarist klik paylaşıyordu. Yalnız Tural pek açıktan gittiği için, Demireli, partisini, hükümetini sonuna kadar kullanmak hem burjuvazinin, hem Amerika - lıların işine geldiğini kavırmadığı için vaktin erken olduğunu anlamadığı için yerinden atıldı, emekliye çıkarıldı. Bu durumda, Tural vaktinden evvel öten horozdu. Sonra, üstelik, mili - tarist piramidin tepesindekiler arasında baş olma yarışması vardır. Tural savaşı bırakmadı. Gitti bir ağa partisine baş oldu. Sivil giyindi. Seçimlerde külân kapma oyununa girdi. Başka telden çalmıya, kendisini seçmenlere ilerici diye yutturmuş kalkıştı. Ama halktan öylesine bir tokat yedi ki, kablesini şaşırdı. Silindi, gitti.

Egemen burjuvazi, "kuvvetli hükümet" derken,halkın direnişlerini,köklü ekonomik,politik,sosyal dönüşümler için olan savaşımını önliyecek,göğüsliyecek,bu gelişmeyi kırabilecek,keñ di diktatorasına sürdürececek bir hükümet istiyor. 12 Martla,sıkıyönetimle,orduyla,süngüyle buna koyuldu.

Halk ta ulusal,demokratik,kuvvetli bir hükümet istiyor . İşçi sınıfı,halkın değişik katmanları,ilerici güçler ve örgütleri,Türkiyeyi emperyalist devletlere bağımlılıktan,Amerikan boyunduruğundan kurtarmak için savaşıyor. Bu savaş,bugünkü zor balık düzenini alaşağı etmek,halk düşmanı politikaya son vermek savaşıyla sımsıkı çitişmiştir. Halk,işçi sınıfı, devrimci örgütler memlekette ağıllığı,geriliği kökünden kazıyacak, köklü ekonomik,politik,sosyal oluşumlara yol açacak,demokratik gelişmeyi sağlayacak bir hükümetin iş başına gelmesi için savaşıyor

Bu güçler,NATO'dan çekilecek,Türk ordusunu bu yabancı komutanlığın elinden geri alacak,Anadoludaki yabancı saldırı üslerini ,atom başlıkları harmanlarına söküp kaldırarak bir hükümet istiyor. Bu güçler,memleketi derin bunalımlardan,yığınları işsizlikten,halkı pahalılık ejderinden,işbirlikçi burjuvazinin harladığı bu cehennem ateşinden kurtaracak, 100 binlerce işçiyi yad ellerde,emperyalist tekellerin sömürü cenderesinde eriyip gitmekten kurtaracak,onlara memlekette iş sağlayacak bir hükümet için mücadele ediyor. Halk,emperyalist tekellerin Türkiye-de at oynatmalarına son verecek,işbirlikçi burjuvazinin, büyük toprak ağalarının varını yoğunu,bankaları,dış ticareti devletleştirecek,20 milyon köylüye yaşama olanakları sağlayacak,toprak reformu yapacak,yığınlara genlik getirecek bir hükümet için direniyor. Ulusal azınlıkları ezme,Kürt halkını zorla

"özümseme" - kırma politikasına son verecek,bunlara eksiksiz demokratik hakları sağlayacak bir hükümetin kurulması savaşı,günün savaşı olmuştur.

Bölgemizde,yeryüzünde halklar arasında barış ve güvenliği sağlamak yolundan yürüyecek,komşularımızla dostluk,karşılıklı yararlı ilişkiler kuracak bir hükümeti halk dört gözle bekliyor. Ulusal bağımsızlık,demokratik düzen ve barış için olan direniş böylesine duruyor. Son parlamento - Meclis seçimleri,halk yığınlarındaki bu eğilimleri yansıtmaktadır.

Türkiye Komünist Partisinin yeni Eylem Programı böylesi somut bir temele dayanmaktadır.

M i l i t a r i z m

Lenin, militarizmin yerini belirtmiş, tanımlamasını kılıkına yapmıştır. Bugünkü militarizm, emperyalizm aşamasında kapitalizmin doğurduğu bir sonuçtur. Militarizm iki yanı, iki yönüyle kendisini ortaya koyar. Bunlardan biri dışa, ötekisi içe dökülmüştür. Kapitalist devlet, dış çatışmalarda militarizmi askersel güç olarak kullanır. Bu, bir yanı, Öteki yanı: Militarizm, içerde, proletaryanın, işçi sınıfının her tür (ekonomik, politik) hareketlerini, atılımlarını bastırmak için egemen sınıfın, burjuvazinin elinde bir silâh, başlıca araçtır.

Türkiye halkı militarizmle yüzyüze, karşı karşıyadır. Militarizm, memlekette boydanboya kendisini ortaya koymuştur. Büyük burjuvazinin terör, baskı yöntemleri militarist mekanizmayla içiçedir. Bugünkü anti-demokratik rejim militarizmle çitişiktir. Türkiye NATO'ya girdikten bu yana bu süreç daha da güçlenmiş, hızlanmıştır.

Sonra, bugünkü militarizm, eski, padişahlıktaki askersel düzen değildir. Militarist klik eski paşalardan bambaşkadır. Bu klik yerli ve yabancı tekellerle, bankalarla, holdinglerle, işçevreleriyle çakişmıştır. Militarist kligin iç yüzünü bilen "Yanıkı" dergisi, 1973 Ekim sayısında, ilginç belgeler veriyor. Ordu içinde sivrilener, diyor dergi, "sırça köşklerde yaşarlar. Bunlar, büyük iş çevreleriyle iyi ilişkiler içindedirler. Kuvvet komutanları, genel kurmay başkanları Çankayanın çevresinde, muhtem villalarda otururlar... Bir general 8 bin lira alır. Villa ve özel arabanın dışında avantajları çoktur..." Dergi, ordunun tepesinde bu tür sivrilenerin, militarist kligin başını tutan-

ların 12 Marttan bu yana "bütün itibarını yitirdiğini, yıprandığını" belirtiyor.

Militarist kligin "itibarını" yitirmesi, böylesi bir sonuç kaçınılmazdı. Militarizmin halka karşı yönü bütün çıplaklığıyla kendini ortaya dökmüştür. Sürdürülen sıkıyönetim, İstanbul gibi büyük kentlere yapılan "yıldırım" baskınları, yoğun işçi yataklarına karşı uygulanan "fırtına" taramaları, bütün bunlar yağınlar da derin tepkiler uyandırmıştır.

Ulusal biçimi, rengi ne olursa olsun uygulanan sıkıyönetimler amansız bir sınıf savaşıdır. Türkiyede militarist klik sömürge sınıfların, işbirlikçi grupların çıkarlarını, halk düşmanı düzeni, NATO'cu, en gerici hükümetleri savunuyor, bu tür hükümetleri halka dayatıyor.

Önemli daha bir olgu vardır. Sıkıyönetimler, özellikle son 25 yıldır, devalüasyonları izliyor. Ankara hükümetleri politika rotasını Vaşingtona çevirdikten, Türk lirası dolara bağlandıktan memleket ekonomisi NATO plânlarına göre ayarlanmaya başlandıktan bu yana, bu süreç üstelleyip gidiyor. Bilindiği gibi, Recep Peker hükümeti "para ayarlaması" yaptı, devalüasyonla liranın değeri, dolara göre, iki kat düşürüldü. Düşüş o düşüş. Gelip geçen hükümetler bu yolu izledi. Piyasada, dolaşımdaki kâat para, o günden bu yana, aşağı yukarı 13 kat arttı. Menderes hükümeti yeni kâat para fabrikası kurdu. Ondan sonra gelenler, devalüasyonlara başvuran hükümetler, kâat para fabrikasının "verimliliğini" arttırdılar. Kâat para 26 milyarı buldu. Pahalılık, zamlar, vergiler paranın düşüşü oranında, daha da hızla yükseldi, gidiyor.

Büyük burjuvazinin devalüasyon politikası, geniş halk yığınlarını açıktan talan etmek politikasıdır. Bu, işçinin gündeli-

gini,köylünün gelirini,esnafın,orta tabakaların,küçük burjuvazinin birikimlerini yağma etmektir.Bu talan,bu yağma sıkıyönetimlerle,vurguna ortak,burjuvaziye yumruk olan generallerin,militarist kliğin yardımıyla yapılıyor. " 7 Gün" dergisi,Ekim 1973 sayısında,açık açık,yazıyor: "12 Marttan bu güne kadar sürdürülen olağanüstü koşullardan,(yani sıkıyönetimden), aşırı kâr zevkinin en yükseğine varmış olan tekelci sermaye yararlanmıştır. 2,5 yıllık rejim,sıkıyönetim,tekelci sermayeye kolay ve aşırı kârlar sağlamıştır... Fiyat artışlarıyla,lokavtlarla,grevleri ertelemelerle,toplu sözleşmelere yanaşmamakla işçi ücretleri budanmıştır... Devletten sağladığı olanaklarla tekelci sermaye,küçük ve ortaboy işletmeleri ortadan silmek yolundadır "Dergi,sıkıyönetim sonuçlarını özetliyor. Ve : "Bu,fakirin daha fakir olmasını,zenginin daha da zenginleşmesini getirmiştir... Bir yanda varlıklı bir azınlık öte yanda,ezilen ve git-tikçe bilinçleşen bir başka büyük yığınlar vardır",diyor.

Savaş bu iki uc,bu iki güç arasında gitmektedir.Militarizme,onun her tür biçimlerine,sıkıyönetim ve teröre karşı savaş demokratik bir düzen, demokratik bir hükümet için giden savaştan ayrılmaz,ayrılmaz.

Ordu u. Memlekette,köyde,kentte ordudan çok söz edilir oldu. Bunun nedenleri ortadadır.Büyük burjuvazi,çıplak diktatö-rasını generallerin buyruğu,ordu birliklerinin dipçisiyle uyguluyor.Ordu,sıkıyönetimle,diyor generaller,"silindir çekiyor ". "Yıldırım","fırtına" taramaları: "ordunun kimin ordusu olduğu sorusunu yığınlarda uyandırdı".Bu baskınlarda halk evlerine ka-patıldı,aç,susuz bırakıldı.Garnizonlarda,poliste tutuklulara en korkunç işkenceler yapıldı,yapılıyor.Universitelerin başına "rektör" diye, sivil giydirilmiş generaller getirildi.Bilin

ocakları militaristleştiriliyor. Ordu içinde geniş ayıklamalar yapıldı. Pek çok genç subaylar tutuklandı.Devlet mekanizmasının kilit yerlere gerici generaller,subaylar getirildi.

Böylesi politik bir durum,bir ortam,halkın üzerine ordunun sürülmesi halkın değişik katmanları arasında kuşku,tedir-genlik,telâş uyandırdı.Bu tepkiler değişik biçimler alıyor.Küçük burjuvazi bir içine yumuluyor,bir parlıyor,işçi sınıfı,aralıksız grevlerle,değişik atılımlarla,diktatöreye karşı direnişin başını çekiyor. 1973 genel seçim sonuçları,bu gelişmeyi ortaya koyması bakımından ilginçtir.Gerici partilerin,özellikle AP'nin oy ve Mecliste sandalya kaybı bu direnişin somut sonucudur.

İşbirlikçi burjuvazi,orduyu halkın karşısına dikmekle , halkın demokratik kazanımlarına silindir üstüne silindir çekmekle,kendisinin uydurduğu "ordu politikaya karışmaz" masalını yine kendi eliyle yıktı. Tuz-buz olan ikinci masal, "ordunun devrimci rol" oynadığı gevezeliğidir. Militarizmin içe dönüş yönü,halka karşı olan yönü daha açık ortaya çıktı.Ordunun sınıfsal niteliğinden yan çizenler,ordunun kimin elinde olduğuna gözlerini yumanlar,somut durumu seçemiyenler ve "asker-sivil -aydın" diye sayıklıyanlar, "MDD"çiler,hepsi sert tokat yediler.

Bu arada 27 Mayıs'tan da çok söz edildi,ediliyor. Kimisi onu göklere çıkarıyor,kimisi batırıyor,Her ikisi de olayı olduğundan başka türlü gösteriyor. 27 Mayıs "devrim" değildir. Bir hükümet devirmesidir. 12 Mart bir hükümet değiştirmesidir.İkisi de ordu eliyle,başka başka yöntemlerle ve biçimlerle uygulanmıştır. Aralarında farklar bellidir.

27 Mayısla hükümet devirildi.Meclis dağıtıldı.DP kapa -

tıldı.Bu partinin ve hükümetinin elebaşları,saylavları,bakan-ları,valileri,kimi generalleri tutuklandı,yahut ordudan atıldı. Sonra,bir Yassıada kuruldu.Elebaşlardan bir kaç ipe çekildi . Yukardan bir Kurucu Meclis düzenlendi.Yeni bir Anayasa getiril-di.Bu yasa genel oylamıya sunuldu.Böylece yağınların silkinmesi tutukluktan kurtulması,ilerici güçlerin örgütlenmesi,açık sa-vaşlara girmesi olanakları,yolu açıldı.Bu olumlu yön,madalyanın bir yüzü.

Madalyanın öteki yüzü bambaşkadır. 27 Mayısçıların,Ankara Radyosundan ilk sözleri,halka: "Sokağa çıkmayın!" oldu.İkinci sözleri: "NATO'ya,anlaşmalara bağlı kalacağız" oldu.Böylece on-lar da,Türkiyenin bağımsızlık ve ulusal egemenlik haklarıyla u-yuşmayan NATO'culuğu politikalarına omurga yaptılar.Köklü re-formları asıkda bıraktılar.Toprak ağalarının karşısında bel бүk tüler, "80 ağayı" bile yerinden oynatamadılar. Anayasayla sağla-nan demokratik hakları,özel yasalarla işlemez hale soktular,kı-sıtladılar. Dahası var. DP ve hükümeti artık yapranmıştı.Ve,iş birlikçi burjuvazinin öteki kolu için de engeldi.Bunlar gitti . Ama,alaşağı edilen, "yasaklanan" DP,başka bir ad altında ortaya çıktı. Gümüşpala gibi gerici bir general eskisi AP'ye "başbuğ" oldu. 27 Mayısçılar,getirdikleri "karma hükümetler","yeni" Mec-lis, Morison - Koppers kumpanyalarının adamlarına,ajanlarına , onların peşinden,her soydan ve boydan bütün gerici güçlere,böy-lece yolu açmış oldular.

Evet, 27 Mayıs hükümet devirmesiyle ordu içindeki yurt - severlik duyguları,böylesi bir akım kendisini açığa vurmalıy baş-ladı.Ordunun başını tutan militarist klik,büyük burjuvazi, ordu içindeki bu akıma,yurtseverlere karşı sert bir terörle yüklen -

di.Bu olay,ordu içinde de NATO'ya,yabancı köleliğe,antidemokra-tik düzene karşı bir direnişin varlığını,bu sürecin gelişmekte olduğunu gösterdi.

Bu akımın bir kolunu temsil eden subaylar 1963'te bir çı-kiş yaptılar. 21 Mart çıkışını yapanlar,küçük burjuvazinin tez canlılığını,tutarsız,sallantılı davranışlarını bir kez daha gös-terdi. Bunların düzgün,işlenmiş bir plânları,bir savaş program-ları ve örgütleri yoktu.En kötüsü,en zayıf yönleri yağınlardan, halktan kopuktur.Düşman onları bu zayıf yerlerinden avladı.Kar-ma İnönü hükümeti,tanklarla,jetlerle Harp Okulu'nun,ayaklanan-ların üzerine çullandı.Burjuvazi,ordunun bir kanadını öbür ka-nadına karşı kullandı. Kan akıtmaktan çekinmedi.Bütün bu sayı - lanlar olgulardır. Olgular ferman dinlemez.

Son zamanlarda burjuva basını : "Ordunun ve yüksek komu - tanlarının itibarlarını yitirmeye doğru gittiklerinden"acı acı yakınıyor. Böylesi bir sonuç kaçınılmazdı. Orduyu,süngüsünü hal-kın göğsüne dayayanların böylesi bir akıbete uğramaları şaşıla-cık bir şey değildir. Sıkıyönetim hükümetlerinin peşpeşe aşın-ması gibi,militarist klik te aşınıyor.Bu kliğin içinde çelişki-ler,artık öyle,kol kırığı yen içinde gitmiyor.Diyorlar ki:"Mil-li Güvenlik Kurulu, MİT devlet içinde bir devlet,bir çeşit sü - per,üstün hükümet oldu". Ve ekliyorlar : "2,5 yıl süren asker-sel parlamento rejimi hiç bir reform yapmadı.." Tamtersine,Mec-lis büyük burjuvazinin faşist biçimi yönetimine,MİT ve Güvenlik Kurulundan oluşturulan cuntanın "süper hükümetine" kalkan,para-gana oldu.Halkın demokratik haklarına böyle "silindir çekildi".

Ordunun,militarist kliğin,generallerin halkın gözünden düşmesi nedenleri saymakla bitmez. Ordu NATO'nun komutasında.Ya

bancı ellerde.Hangi yurtsever subay buna dayanabilir ? NATO, Amerika Anadolu'da,istediği yerlere,üsler,atom başlıkları yığınakları kurmuştur.Türk savaş birlikleri,askerleri,subayları,bu üslere bekçilik eder.Ama,"Yankı" dergisinin de yazdığı gibi,bu üslerin içinde ne olup,ne bittiğini "Türk Genelkurmaylığı" da bilemez...İncirlik hava üssüne hangi uçaklar iniyor,hangileri kalkıyor,nerelere uçuyor ? Bundan,bu üssün dış güvenliğini bekliyen Türk hava albayının haberi yok." Böylesi bir durum yurt-severde ulusal onuru kırmaması olanaksızdır,Ulusal onuru yabancılar için çiğnetenlere karşı yurtseverin kin duyması yasalıdır.

Başka bir örnek. Türk hava generallerinden M.Özsoy,militarist kliğin sözcülüğünü yapıyor. "Türkiye,diyor,Batı için bir ileri karakol durumuna sokulmuştur.Böylece hem NATO'nun Güney Doğu kanadının yakıt ikmal yollarını,hem Arap petrol bölgelerini Batı için koruyor". Bu general,bu kadarla da kalmıyor . Çılgınca "soğuk harp" kışkırtıcılığı yapıyor.Sovyet düşmanlığını körükliyor.Ve,militarist kliğin içini döküyor.Sayaklıyor.

Böylesi barış düşmanlığı,komşuluk düşmanlığı,emperyalistlere uşaklık,ulusal onuru,ulusal çıkarları çiğnemek,ister istemez,ordunun başındakileri,militarist kliği itibardan düşürecek ti,düşürmüştür.

Bugünkü ordu,Birinci Dünya Savaşında baştan aşağı ezilen dağılan Osmanlı ordusunun yıkıntıları üzerinde,onun kasnağına göre,kurulmuş,düzenlenmiştir.Eski ordu,kolordu,alay,tümen komutan ve subaylarından oluşturulan bir kadro bu ordunun kilit yerlerini tutmuş,baş geçmiştir. Böylece,tâ baştan,ordunun gövdesiyle başı birbirine ters düşmüş,çelişkilidir.

Ulusal Kurtuluş savaşının itici gücü köylü,işçi,emekçi

geniş halk yığınları,değişik katmanlar olmuştur.Halk,daha bira kışma bağlanır bağlanmaz,eski ordu teslim olur olmaz,silâha sarıldı.Gerillalar,çeteler,yer yer savaş ocakları kurdu.Erzurum,Sivas toplantıları olurken halk çıkmak çalışıyordu.Bu kurulan gerilla birliklerinin,çetelerin içinde asker kaçakları çoktu.Enverlerin serüven plânları,emperyalistlerin çıkarları uğruna ölmek istemiyen kaçak askerler kurtuluş savaşına seve seve atıldılar.Bu gerillalar,bagimsiz bir Anayurt için,bir halk düzeni,halk devleti için ölüme saldırdılar.Halk,hem memlekete dalan İngiliz,Fransız,İtalyan,Yunan ordularına,hem Amerikan "mandası"na sarılan gerici güçlere,padişah hükûmetine karşı yürüdü.

Gerillalardan kurulan birlikler Boluda,Yozgatta,Konyada,Düzcede,Zilede,yurdun değişik yerlerinde ayaklanan karşıdevrimci güçleri : Delibaşları,Anzavurları, "Halife ordusu"nu tepelediler. Bu gerillalarda Türkler,Kürtler,Lâzlar,Çerkezler,köylüler,işçiler,halktan kişiler omuzomuz verdiler,birlikte savaştılar,birlikte öldüler.Antep ölerinde,Toroslarda,Sakaryalarda,Dumlupınarda,Altıntaşlarda,bu savaş alanlarında,bu ateş boylarında kalan kardeş mezarlıklarında yatanlar halkımızın en temiz,en yüksek,en mutlu özem ve istemleri uğrunda öldüler. Bu özem ve istemlerin içinde : Köylünün toprak hasreti,ağadan,mababalıktan kurtulmak istemi,bagimsiz,demokratik,barışçı bir Türkiye özlemi,bu kutsal özemleri savunacak ileri bir devlet,bir halk ordusu kurulması özlemi gömüldür.

Karşıdevrimci ayaklanmaları halk çeteleri bastırdı. Eski ordudan kurulu birlikler Delibaşların karşısında tutunamadı.Bu tarihsel bir olgudur.Yeni,düzenli bir ordu kurmak ülküsü bu

savaşlarda doğdu. Komünistler, bu ülküyü tâ baştan, bugüne dek savuna gelmişlerdir. Komünistler ilk gerillaların kurulmasına, gelişmesine önayak olmuşlardır. Örneğin. 1919 Şubatında, Bandırma'da liman ve demiryol işçilerinden 30 - 40 kişilik bir çete kuruluyor. Bu savaş birliğini düzenliyenlerden biri, TKP'nin kurucularından Affan Hikmet yoldaştır. Bu çete, Mıydos'ta İngiliz silâh deposunu basıyor, ele geçirdiği silâhları Anadolu'nun başka yerlerinde savaşa giren çetelere ulaştırıyor. Bu gerilla İngilizlerle, Anzavırlarla savaşa savaşa Eskişehir, Kütahyalara kadar gidiyor. Ve Balıkesir, Akhisar semtlerindeki çetelerle bağlanıyor.

Gene o sıralarda, İstanbul'da tersane işçilerinden, denizcilerden, kayıkçılardan kurulan bir gerilla birliği İzmit, Adapazarı, Geyve, Sakarya yörelerinde çalacakmak dövüşüyor. Bu savaş kümelerini düzenliyenlerin başında: Makinist Kara Ahmet, Osman Kaptan, Kürt Süleyman gibi komünistleri görüyoruz.

Çetelerden ilk düzenli birliği komünistler oluşturmuş - tur. Tarihçi Uzunçarşılı bu olayı doğrulayan belgeler, veriler açıklıyor. Onun : "Kütahya şehri" adıyla 1932'de yayınlanan yapıtı bu bakımdan değerlidir. 1920 yılının Temmuz - Ağustos aylarında, Kütahya'da, her biri 600 silâhlıdan oluşan 4 taburlu bir "Halk Alayı" kuruluyor. Alay komutanı "topçu" İsmail Hakkı'dır. İsmail Hakkı yoldaş, bu alayı kurduktan 6 ay sonra, Karadenizde, Mustafa Suphilerle birlikte barbarca öldürülmüş - tür. Hükümet, o günlerdeki Batı Cephesi Komutanlığı, bu Halk Alayına tek silâh, tek mermi, tek postal vermemiştir. Bu alayı halk giydirmiş, ona silâh kuşandırmıştır. Alayın Başhekimî, doktor İdris'tir. Komutanları, politik komiserleri, giysileri, düzeni, di-

siplini, her şeyiyle bu alay yepyeni bir ordunun çekirdeği niteliğini taşıyordu. Komünistlerin kahramanca savaştığını, o zamanki Batı Cephesi komutanı A.F. Cebesoy anılarında belirtmek zorunluğunu duymuştur.

Gerilla - çete savaşlarının bu tür bir gelişme göstermesi ilerici güçleri esinledi. Emperyalistleri memleketten söküp atmak savaşını daha yüksek bir aşamaya ulaştırmak, köklü demokratik devrime gitmek ülküsü daha da kuvvetlendi. Yepyeni bir ordu kurmak akımı doğdu. Bu ülkü ve akımı Komünist Partisi savunuyor bunu Mecliste 83 üyesiyle "Halk Zümresi" destekliyordu. "Yeşil Ordu" örgütü bir halk ordusu kurmak için savaştığını programına koymuştu.

Böylesi bir gelişme burjuvazinin gözünü korkuttu. Burjuvazi egemenlik peşindeydi. Kendisinin sınıfsal çıkarlarına koruyacak, egemenliğini savunacak bir ordu istiyordu. Bu uğurda amansızdı. Önceden, çok gizli hazırlanan bir plân gereğince, 1920 yılının Aralık ayında, cepheleden çekilen ve İsmet (İnönü'nün), Refet (Bele'nin) komutalarındaki birlikler, atlısı, topçusuyla arkadan çetelere, ateş boylarında düşmanla savaşan gerillalara saldırdı. Yurtseverler iki ateş arasında kırıldı. Cepeleri boş bulan düşman daldığı yerleri, köyleri yaktı, yıktı.

Gene o günlerde, plân uyarınca, 1921 yılının Ocak ayında burjuvazi Komünist Partisine karşı vahşi bir teröre geçti. M. Suphiler öldürüldü. Rauf (Orbay) hükümeti, açık, yasalara göre kurulmuş "Halk İştirakiyun" (Halk Komünist) partisini kapattı. Komünistler, işçiler, kurulan "İstiklâl Mahkemesi"ne verildi. O gün bugün işçi sınıfının, örgütlerinin, ilerici güçlerin karşısına sıkı yönetimlerle, yasaklarla, sıkıyönetim mahkemeleriyle çıkmak bur-

Ordunun başını tutanlar,soysuzlaşmış kadroları ilerici subaylara karşı kullanıyor.Faşist eğilimli,yobaz,şoven subaylar kontrgerilla servisine alınıyor. Bunlardan CIA'in eli altında olan lar çoktur. Sıkıyönetim,garnizon mahkemelerinde yargılanan yurt sever subayların duruşmalarında bu ajan subaylardan bazıları "tanık" olarak gösteriliyor. Bu duruşmalarda daha başka bir şey ortaya çıkıyor. Savcılar,yargılananların : Marks'ı,Lenin'i okuduklarını,"komünizmi benimsediklerini", "devrime hazırlık yaptıklarını", örgüt kurduklarını ileri sürüyorlar. Görülüyor,gerici çevreler,orduyu halka karşı sürenler uykularına giren karabaşanlardan kurtulamıyorlar.

Evet,Türkiyede işçi sınıfının savaşlarıyla,örgütlenmesiyle,Komünist ve İşçi Partilerinin çetin savaşlarıyla,devrimci ülküler, Marksçı-Leninci ideler günden güne yayılıyor,kafalarda yer ediyor. Bu süreç ordu içindeki ilericileri de etkiliyor.Militarist,sıkıyönetimci,eski Cumhurbaşkanı Sunay,konuşmalarında, mesajlarında sık sık : "Türk silâhlı kuvvetleri içinde Marksist hareketin ortam bulamayacağını" tekrar eder dururdu. Ama yine kendisi: "Orduda disiplin gereğiyle,yayılma istidadı gösteren komünist eğilimlerin orduya sızmasını önlemek üzere temizlik yapıldığını" gazetecilere söyledi.

Orduda ileri,yurtseverlik ülküsü ulusal bağımsızlık direnişiyle gelişecektir. Türkiyeyi yabancı boyunduruğundan kurtarmak,orduyu NATO'nun komutasından geri almak,onu kiralık bir ordu olmaktan kurtarmak savaşı,halk düşmanı militarist klişe karşı savaşıyla çitışmektedir.